Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

3. prosince 2015 *

„Řízení o předběžné otázce — Nařízení (ES) č. 1/2005 — Článek 1 odstavec 5 — Ochrana zvířat během přepravy — Přeprava opuštěných psů z jednoho členského státu do jiného členského státu uskutečněná spolkem na ochranu zvířat — Pojem ‚hospodářská činnost' — Směrnice 90/425/EHS — Článek 12 — Pojem ‚subjekt, který se podílí na obchodu uvnitř Společenství'"

Ve věci C-301/14,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud, Německo) ze dne 9. dubna 2014, došlým Soudnímu dvoru dne 24. června 2014, v řízení

Pfotenhilfe-Ungarn e.V.

proti

Ministerium für Energiewende, Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein,

za účasti:

Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení L. Bay Larsen, předseda třetího senátu, vykonávající funkci předsedy čtvrtého senátu, J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal (zpravodajka) a K. Jürimäe, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: L. Carrasco Marco, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 3. června 2015,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Pfotenhilfe-Ungarn e.V. K. Leondarakisem, Rechtsanwalt,

— za Ministerium für Energiewende Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein, W. Ewerem, Rechtsanwalt,

* Jednací jazyk: němčina.

— za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s F. Urbani Nerim, avvocato dello Stato,

— za rakouskou vládu G. Eberhardem, jako zmocněncem,

— za Evropskou komisi B. Eggers a H. Kranenborgem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 10. září 2015,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 1 odst. 5 nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97 (Úř. věst. 2005 L 3, s. 1), jakož i článku 12 směrnice Rady 90/425/EHS ze dne 26. června 1990 o veterinárních a zootechnických kontrolách v obchodu s některými živými zvířaty a produkty uvnitř Společenství s cílem dotvoření vnitřního trhu (Úř. věst. L 224, s. 29), ve znění směrnice Rady 92/60/EHS ze dne 30. června 1992 (Úř. věst. L 268, s. 75, dále jen „směrnice 90/425“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi spolkem na ochranu zvířat Pfotenhilfe-Ungarn e.V. (dále jen „Pfotenhilfe-Ungarn“) a Ministerium für Energiewende, Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein (Ministerstvo pro energii, zemědělství, životní prostředí a venkov spolkové země Šlesvicko-Holštýnsko, dále jen „ministerstvo“) ve věci rozhodnutí ministerstva podřídit Pfotenhilfe-Ungarn předběžné ohlašovací a registrační povinnosti stanovené vnitrostátní právní úpravou týkající se zdraví zvířat v návaznosti na přeshraniční přepravu psů, na které se uvedený spolek podílel.

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení č. 1/2005

3 Body 2, 12 a 21 odůvodnění nařízení č. 1/2005 zní takto:

„(2) V rámci směrnice [Rady] 91/628/EHS [ze dne 19. listopadu 1991 o ochraně zvířat během přepravy a o změně směrnic 90/425/EHS a 91/496/EHS (Úř. věst. L 340, s. 17; Zvl. vyd. 03/12, s. 133), nařízení (ES) č. 806/2003 ze dne 14. dubna 2003 (Úř. věst. L 122, s. 1, dále jen ‚směrnice 91/628‘)] přijala Rada pravidla v oblasti přepravy zvířat s cílem odstranit technické překážky obchodu s živými zvířaty a umožnit řádné fungování dotyčných organizací trhů a zároveň zajistit dostatečnou úroveň ochrany dotyčných zvířat.

[…]

(12) Přeprava pro obchodní účely se neomezuje na případy, kdy dochází k bezprostřední směně peněz, zboží nebo služeb. Přeprava pro obchodní účely zahrnuje zejména případy, ve kterých přímo či nepřímo vzniká finanční zisk nebo se o něj usiluje.

[…]

(21) Evidovaní koňovití, jak jsou vymezeni v čl. 2 písm. c) směrnice [Rady] 90/426/EHS [ze dne 26. června 1990 o veterinárních předpisech pro přesun koňovitých a jejich dovoz ze třetích zemí (Úř. věst. L 224, s. 42), ve znění směrnice 2004/68/ES (Úř. věst. L 139, s. 320)], jsou často přepravováni pro neobchodní účely, a tato přeprava musí být prováděna v souladu s obecnými cíli tohoto nařízení. S ohledem na povahu tohoto přesunu se jeví vhodné odchýlit se od některých ustanovení v případech, kdy jsou evidovaní koňovití přepravováni k soutěži, dostihům, kulturním událostem nebo k chovu […]“

4 Článek 1 odst. 1 a 5 tohoto nařízení stanoví:

„1. Toto nařízení se vztahuje na přepravu živých obratlovců prováděnou v rámci Společenství, včetně zvláštních kontrol, které provádějí úředníci u zásilek, které vstupují na celní území Společenství nebo je opouštějí.

[…]

5. Toto nařízení se nevztahuje na přepravu zvířat, která se neuskutečňuje v souvislosti s hospodářskou činností […]“

5 Článek 33 uvedeného nařízení zní takto:

„Směrnice [91/628] […] [se zrušuje] ode dne 5. ledna 2007. Odkazy na zrušenou směrnici […] se považují za odkazy na toto nařízení.“

Směrnice 90/425

6 Druhý až pátý bod odůvodnění směrnice 90/425 zní takto:

„vzhledem k tomu, že harmonické fungování společných organizací trhu se zvířaty a produkty živočišného původu si vyžaduje odstranění veterinárních a zootechnických překážek kladených rozvoji obchodu uvnitř Společenství se zvířaty a s dotyčnými produkty a že z tohoto hlediska volný pohyb zvířat a zemědělských produktů vytváří základní prvek společných organizací trhu a měl by usnadnit racionální rozvoj zemědělské produkce, jakož i optimální využití výrobních faktorů;

vzhledem k tomu, že ve veterinární oblasti jsou v současnosti hranice využívány za účelem provádění kontrol, které mají zajistit ochranu lidského zdraví a zdraví zvířat;

vzhledem k tomu, že konečným cílem je omezit veterinární kontroly pouze na místo odeslání; že uskutečnění tohoto cíle si vyžaduje harmonizaci základních požadavků týkajících se ochrany zdraví zvířat;

vzhledem k tomu, že s cílem dotvoření vnitřního trhu je nutné v očekávání splnění tohoto cíle položit důraz na tyto kontroly, které mají být prováděny v místě odeslání, a upravit to, které kontroly by se mohly provádět v místě určení; že toto řešení vede k upuštění od možnosti provádět veterinární kontroly na vnitřních hranicích Společenství a že v tomto směru je odůvodněný požadavek uchování veterinárního osvědčení nebo identifikačního dokumentu, jak stanoví předpisy Společenství;

[…]“

7 Článek 1 směrnice 90/425 stanoví:

„Členské státy zajistí, aby veterinární kontroly, které mají být prováděny u živých zvířat a produktů, na něž se vztahují směrnice uvedené v příloze A, nebo u zvířat a produktů uvedených v článku 21 prvním pododstavci a určených pro obchod nebyly již nadále prováděny na hranicích, a to aniž by byl dotčen článek 7, ale aby byly prováděny v souladu s ustanoveními této směrnice.

[…]

Tato směrnice se nepoužije na veterinární kontroly pohybu mezi členskými státy zvířat v zájmovém chovu, doprovázených fyzickou osobou a podléhajících její odpovědnosti, jestliže takový pohyb není předmětem obchodní transakce.“

8 Podle čl. 2 bodu 3 této směrnice:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[…]

3) ‚obchodem‘ obchod mezi členskými státy ve smyslu čl. 9 odst. 2 Smlouvy [EHS];

[…]“

9 Článek 12 uvedené směrnice stanoví:

„Členské státy zajistí, aby všechny subjekty, které se podílejí na obchodu uvnitř Společenství se zvířaty a/nebo produkty uvedenými v článku 1:

a) byly povinny na žádost příslušného orgánu se předem zapsat do úředního záznamu;

b) vedly záznamy o dodávkách a u příjemců uvedených v čl. 5 odst. 1 písm. b) bodě iii) o pozdějším místě určení zvířat nebo produktů.

Tato evidence se musí uchovávat po dobu, kterou stanoví příslušný vnitrostátní orgán tak, aby mohla být na žádost příslušného orgánu tomuto orgánu předložena.“

10 Příloha A směrnice 90/425 vyjmenovává zejména směrnice, které stanoví veterinární kontroly, kterým podléhají živá zvířata a které mají být uskutečněny v souladu s ustanoveními této směrnice. Mezi nimi je uvedena směrnice 91/628.

Nařízení (ES) č. 998/2003

11 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 998/2003 ze dne 26. května 2003 o veterinárních podmínkách pro neobchodní přesuny zvířat v zájmovém chovu a o změně směrnice Rady 92/65/EHS (Úř. věst. L 146, s. 1) bylo zrušeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 576/2013 ze dne 12. června 2013 o neobchodních přesunech zvířat v zájmovém chovu (Úř. věst. L 178, s. 1). Nicméně s ohledem na datování skutkového základu sporu v původním řízení, nařízení č. 998/2003 se na něj vztahuje. Článek 1 tohoto nařízení zněl takto:

„Tímto nařízením se stanoví veterinární podmínky pro neobchodní přesuny zvířat v zájmovém chovu a pravidla pro kontroly těchto přesunů.“

12 Článek 2 první pododstavec uvedeného nařízení stanovil:

„Toto nařízení se vztahuje na přesuny druhů zvířat v zájmovém chovu uvedených v příloze I mezi členskými státy nebo ze třetích zemí.“

13 Článek 3 písm. a) téhož nařízení stanovil:

„Pro účely tohoto nařízení se:

a) ‚zvířaty v zájmovém chovu‘ rozumějí zvířata druhů uvedených v příloze I, která doprovázejí své majitele nebo fyzickou osobu, jež za tato zvířata během přesunu jménem majitele odpovídá, a která nemají být prodána ani předána jinému majiteli;

[…]“

14 Mezi druhy zvířat uvedenými v příloze I nařízení č. 998/2003 jsou v části A uvedeni psi.

Německé právo

15 Ustanovení § 4 nařízení o ochraně před zvířecími nákazami na vnitřním trhu (Binnenmarkt-Tierseuchenschutzverordnung, dále jen „nařízení o ochraně před zvířecími nákazami“), které provádí zejména čl. 12 písm. a) směrnice 90/425, zní takto:

„Kdo má v úmyslu pro obchodní účely

1. přivážet nebo dovážet v rámci Společenství zvířata či zboží uvedené v příloze 1, nebo

2. v rámci přepravy a dovozu uvnitř Společenství převážet domácí kopytníky, je povinen to před zahájením činnosti ohlásit příslušnému orgánu. To neplatí pro podniky, které jsou povinny získat povolení podle § 15 odst. 1 nebo 3 nebo podle § 14 nařízení o nákazách ryb (Fischseuchen-Verordnung), a pro podniky, které byly registrovány či povoleny pro účely činnosti podle první věty v jiném členském státě. Příslušný orgán tyto podniky zapíše do registru a přidělí jim registrační číslo.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

16 Pfotenhilfe-Ungarn je uznaným obecně prospěšným spolkem (gemeinnützig anerkannter Verein) ve smyslu vnitrostátního daňového práva, jehož předmětem činnosti je jak podpora ochrany zvířat, tak jejich aktivní ochrana. Mimo jiné na svých internetových stránkách nabízí umístění opuštěných psů, kteří v naprosté většině pocházejí ze zařízení na ochranu zvířat v Maďarsku. S osobou, která má zájem o adopci psa, uzavře Pfotenhilfe-Ungarn „smlouvu o ochraně“, v níž se uvedená osoba zaváže k zodpovědné péči o dané zvíře a k zaplacení poplatku tomuto spolku, který je obecně ve výši 270 eur. Po uzavření smluv přepraví členové Pfotenhilfe-Ungarn dotčené psy do Německa, kde je předají osobám, které se zavázaly o ně pečovat. Nedochází však k převodu vlastnictví psa a v případě porušení „smlouvy o ochraně“ může Pfotenhilfe-Ungarn od smlouvy odstoupit. Tímto způsobem Pfotenhilfe-Ungarn umístil od roku 2007 do roku 2012 přes 2 000 psů.

17 Dne 29. prosince 2009 Pfotenhilfe-Ungarn přepravilo z Maďarska do Německa 39 psů. Protože u jednoho z přepravených psů existovaly pochybnosti o jeho zdravotním stavu a očkování, nařídilo ministerstvo prostřednictvím oběžníku místně příslušnému veterinárnímu úřadu, aby vyšetřil všechna zvířata přepravená v této zásilce.

18 V tomto ohledu mělo ministerstvo za to, že na Pfotenhilfe-Ungarn se nevztahují veterinární podmínky pro neobchodní přesuny zvířat v zájmovém chovu stanovené nařízením č. 998/2003, protože přeprava a umístění zvířat, které organizuje, představují hospodářskou činnost. Z toho důvodu se použijí ustanovení nařízení č. 1/2005, takže Pfotenhilfe-Ungarn je povinen splnit ohlašovací a registrační povinnosti stanovené vnitrostátní právní úpravou týkající se zdraví zvířat a zejména ustanovením § 4 nařízení o ochraně před zvířecími nákazami.

19 Pfotenhilfe-Ungarn podal proti tomuto rozhodnutí ministerstva žalobu, kterou Verwaltungsgericht (správní soud) zamítl. Opravný prostředek, který Pfotenhilfe-Ungarn podal proti uvedenému rozsudku zamítl Oberverwaltungsgericht (Zemský správní soud). Pfotenhilfe-Ungarn podal proti uvedenému rozsudku opravný prostředek „Revision“ k předkládajícímu soudu, tedy Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud).

20 Předkládající soud se zaprvé táže, zda je vyloučeno použití nařízení č. 1/2005 na spor, který řeší, když podle čl. 1 odst. 5 se uvedené nařízení „nevztahuje na přepravu zvířat, která se neuskutečňuje v souvislosti s hospodářskou činností“. Konkrétně se předkládající soud táže na to, jaký význam je třeba dát pojmu „hospodářská činnost“ uvedenému v daném ustanovení a na relevanci existence zisku či účel dosažení zisku v této souvislosti, zejména s ohledem na body 12 a 21 odůvodnění uvedeného nařízení.

21 Zadruhé se předkládající soud táže na podmínky, za kterých lze osobu kvalifikovat jako „subjekt, který se podílí na obchodu uvnitř Společenství“ ve smyslu článku 12 směrnice 90/425 („Unternehmer“ v německém znění směrnice). Podle uvedeného soudu není žádných pochyb, že se Pfotenhilfe-Ungarn podílí na obchodu uvnitř Společenství ve smyslu uvedeného ustanovení. Není naproti tomu jisté, zda lze uvedený spolek kvalifikovat jako „podnik“ („Unternehmen“ v německém znění), neboť judikatura Soudního dvora v tomto ohledu požaduje výkon hospodářské činnosti.

22 Za těchto podmínek se Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Jedná se o přepravu zvířat, která se neuskutečňuje v rámci hospodářské činností ve smyslu čl. 1 odst. 5 nařízení č. 1/2005, pokud je tato přeprava uskutečňována uznaným obecně prospěšným spolkem a pokud slouží k umisťování opuštěných psů u třetích osob za úplatu (malý poplatek – ‚Schutzgebühr‘), která

a) nepokrývá výdaje spolku na zvíře, jeho přepravu a umístění, nebo pokrývá pouze tyto výdaje,

b) přesahuje tyto výdaje, avšak dosažený zisk slouží k financování nepokrytých výdajů na umístění jiných opuštěných zvířat, výdajů na opuštěná zvířata či jiných projektů na ochranu zvířat?

2) Musí být uznaný obecně prospěšný spolek na ochranu zvířat považován za subjekt, který se podílí na obchodu uvnitř Společenství ve smyslu článku 12 směrnice 90/425, pokud přiváží do Německa opuštěné psy a umisťuje je u třetích osob za malý poplatek (‚Schutzgebühr‘), který

a) nepokrývá výdaje spolku na zvíře, jeho přepravu a umístění, nebo pokrývá pouze tyto výdaje,

b) přesahuje tyto výdaje, avšak dosažený zisk slouží k financování nepokrytých výdajů na umístění jiných opuštěných zvířat, výdajů na opuštěná zvířata či jiných projektů na ochranu zvířat?“

K předběžným otázkám

K první otázce

23 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda pojem „hospodářská činnost“ ve smyslu čl. 1 odst. 5 nařízení č. 1/2005 musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje i činnost, jako je činnost dotčená ve věci v původním řízení, spočívající v přepravě opuštěných psů z jednoho členského státu do jiného členského státu uskutečňované obecně prospěšným spolkem s cílem svěřit uvedené psy osobám, které se zavázaly o ně pečovat a zaplatily za to částku, která v zásadě pokrývá výdaje, které k tomu účelu uvedený spolek vynaložil.

24 V tomto ohledu je bez dalšího třeba uvést, že nařízení č. 1/2005 neupřesňuje význam pojmu „hospodářská činnost“. Přitom výklad pojmů, které unijní právo nedefinuje, musí být prováděn zejména s přihlédnutím k jejich kontextu a cílům sledovaným unijním zákonodárcem (v tomto smyslu viz rozsudek Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, bod 31 a citovaná judikatura).

25 Pokud jde zaprvé o kontext uvedeného pojmu, je třeba uvést, že podle svého čl. 1 odst. 5 se nařízení č. 1/2005 „se nevztahuje na přepravu zvířat, která se neuskutečňuje v souvislosti s hospodářskou činností“. Toto ustanovení nerozlišuje mezi hospodářskou činností směřující k dosažení finančního zisku a neziskovou hospodářskou činností.

26 Avšak bod 12 odůvodnění nařízení č. 1/2005 uvádí, že přeprava pro obchodní účely se neomezuje na případy, kdy dochází k bezprostřední směně peněz, zboží nebo služeb. Přeprava pro obchodní účely zahrnuje zejména případy, ve kterých přímo či nepřímo vzniká finanční zisk nebo se o něj usiluje. Nicméně, ačkoli Pfotenhilfe-Ungarn tvrdil v písemných vyjádřeních opak, z uvedeného bodu odůvodnění nelze vyvodit, že hospodářská činnost vyžaduje existenci zisku či úmysl dosáhnout zisku.

27 Z bodu 21 odůvodnění tohoto nařízení totiž plyne, že není vyloučeno, že v určitých případech lze i přepravu uskutečňovanou pro neobchodní účely považovat za související s hospodářskou činností ve smyslu čl. 1 odst. 5 nařízení č. 1/2005. Jak uvádí daný bod odůvodnění, evidovaní koňovití jsou totiž často přepravováni pro neobchodní účely, zejména pro účely účasti v dostizích či na kulturních událostech. Třebaže je uvedená přeprava neobchodní povahy, musí být v zásadě uskutečňována v souladu s ustanoveními tohoto nařízení.

28 Je třeba rovněž zohlednit širší kontext čl. 1 odst. 5 nařízení č. 1/2005.

29 Uvedené nařízení má právní základ v článku 37 ES (nyní článek 43 SFEU), a spadá tedy do politiky vnitřního trhu. Podle ustálené judikatury Soudního dvora je třeba dovoz zboží či poskytování služeb za úplatu považovat za hospodářskou činnost ve smyslu Smlouvy (v tomto smyslu viz rozsudky Schindler, C-275/92, EU:C:1994:119, bod 19; Meca-Medina a Majcen v. Komise, C-519/04 P, EU:C:2006:492, body 22 a 23, jakož i Olympique Lyonnais, C-325/08, EU:C:2010:143, body 27 a 28). Rozhodujícím faktorem, který umožňuje považovat určitou činnost za hospodářskou, je skutečnost, že nesmí být prováděna bez protiplnění (v tomto smyslu viz rozsudek Jundt, C-281/06, EU:C:2007:816, bod 32).

30 Naopak k tomu, aby určitá činnost mohla být kvalifikována jako „hospodářská“, není nutné, aby jejím cílem bylo dosáhnout zisku (v tomto smyslu viz rozsudky Smits a Peerbooms, C-157/99, EU:C:2001:404, body 50 a 52, jakož i Jundt, C-281/06, EU:C:2007:816, bod 33).

31 Z toho plyne, že taková činnost, jako je činnost dotčená ve věci v původním řízení, spočívající v pravidelné přepravě většího počtu psů, uskutečňovaná obecně prospěšným spolkem s cílem dopravit uvedená zvířata k fyzickým osobám, kterým budou svěřena na základě smlouvy, která stanoví zejména zaplacení peněžní částky uvedenému spolku, je vykonávána v rámci hospodářské činnosti ve smyslu čl. 1 odst. 5 nařízení č. 1/2005, i když jejím cílem není dosažení zisku a spolek žádný zisk nevytváří.

32 Tento závěr není zpochybněn skutečností, že nedochází k převodu vlastnictví psů na osoby, kterým jsou psi svěřeni. V každém případě lze činnost, jako je činnost Pfotenhilfe-Ungarn, považovat za poskytování služeb uvedeným osobám, a tudíž za „hospodářskou činnost“ ve smyslu čl. 1 odst. 5 nařízení č. 1/2005.

33 Zadruhé je tento výklad potvrzen cíli sledovanými nařízením č. 1/2005, tedy ochranou zvířat během přepravy, což je hlavní cíl tohoto nařízení, jakož i odstraněním technických překážek obchodu s živými zvířaty a umožnění řádného fungování organizací trhů, uvedenými v bodě 2 odůvodnění tohoto nařízení (v tomto smyslu viz rozsudek Danske Svineproducenter, C-316/10, EU:C:2011:863, bod 44).

34 S ohledem na tyto cíle nelze pojem „hospodářská činnost“ vykládat restriktivně. Omezit působnost nařízení č. 1/2005 na hospodářské činnosti vykonávané s cílem dosažení zisku, by – jak uvedla generální advokátka v bodě 53 stanoviska – představovalo riziko ohrožení hlavního cíle tohoto nařízení, který je připomenut v předchozím bodě tohoto rozsudku.

35 Z toho plyne, že pojem „hospodářská činnost“ ve smyslu čl. 1 odst. 5 nařízení č. 1/2005 musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje takovou činnost, jako je činnost dotčená ve věci v původním řízení, spočívající v přepravě opuštěných psů z jednoho členského státu do jiného členského státu uskutečňovanou obecně prospěšným spolkem s cílem svěřit uvedené psy osobám, které se zavázaly o ně pečovat a zaplatily za to částku, která v zásadě pokrývá výdaje, které k tomu účelu uvedený spolek vynaložil.

Ke druhé otázce

36 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda pojem „subjekt, který se podílí na obchodu uvnitř Společenství“ ve smyslu článku 12 směrnice 90/425 musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje zejména obecně prospěšný spolek, který uskutečňuje přepravu opuštěných psů z jednoho členského státu do jiného členského státu uskutečňovanou s cílem svěřit uvedené psy osobám, které se za poplatek, který zaplatily, zavázaly o ně pečovat, přičemž tento poplatek pokrývá v zásadě výdaje daného spolku k tomu účelu vynaložené.

37 Zaprvé je třeba přezkoumat, zda se směrnice 90/425 použije na takovou věc, jako je věc v původním řízení.

38 Podle čl. 1 čtvrtého pododstavce se uvedená směrnice nepoužije na veterinární kontroly pohybu mezi členskými státy zvířat v zájmovém chovu, doprovázených fyzickou osobou a podléhajících její odpovědnosti, jestliže takový pohyb není předmětem obchodní transakce. Uvedený pohyb je upraven nařízením č. 998/2003, pokud zvířata doprovázejí svého majitele nebo fyzickou osobu, jež za tato zvířata během přesunu jménem majitele odpovídá, a nemají být prodána ani předána jinému majiteli.

39 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že odchylka stanovená v článku 1 čtvrtém pododstavci směrnice 90/425 uvádí, že zvíře v zájmovém chovu musí být doprovázeno fyzickou osobou, která za něj při přesunu odpovídá. Přeprava uskutečněná na odpovědnost právnické osoby tedy pro účely této odchylky není nijak zohledněna. Vnitrostátnímu soudu přísluší provést v tomto ohledu nezbytná ověření.

40 V každém případě se uvedená odchylka týká výhradně přesunu zvířat v zájmovém chovu mezi členskými státy, který není předmětem obchodní transakce. Ačkoli obecně prospěšný spolek, podobně jako Pfotenhilfe-Ungarn, nevykonává činnost s cílem zisku či obchodní činnost, existuje – jak uvedla generální advokátka v bodě 57 stanoviska – určitý stupeň podobnosti mezi činností spočívající v umístění psů u osob, které se zavázaly o ně pečovat a zaplatily za to určitou částku, a činností spočívající v prodeji psů v chovatelském obchodě. První druh činnosti tedy nelze považovat za činnost neobchodní povahy ve smyslu článku 1, čtvrtého pododstavce směrnice 90/425.

41 V důsledku toho spor v původním řízení spadá do působnosti směrnice 90/425.

42 Zadruhé je třeba zkoumat, zda takový obecně prospěšný spolek, jako je Pfotenhilfe-Ungarn, může být považován za „subjekt, který se podílí na obchodu [se zvířaty] uvnitř Společenství“ ve smyslu článku 12 směrnice 90/425.

43 Z předkládacího rozhodnutí plyne, že předkládající soud, který odkázal na německé znění pojmu „hospodářský subjekt“, se táže, zda tento pojem („Unternehmer“) splývá s pojmem „podnikatel“ („Unternehmen“), takže – podle předkládajícího soudu – pouze osoby vykonávající hospodářskou činnost mohou být kvalifikovány jako „hospodářské subjekty“.

44 Je pravda, že některá jazyková znění směrnice 90/425 používají pojem naznačující výkon hospodářské činnosti, nebo dokonce, jak uvedla generální advokátka v bodě 62 stanoviska, účel dosažení zisku, zejména německé, anglické, nizozemské a švédské znění, která používají pojmy „Unternehmer“, „dealers“, „handelaars“ a „handlare“. Nicméně jiná jazyková znění této směrnice, jako zejména španělské („agentes“), dánské („erhvervsdrivende“), francouzské („opérateurs“), italské („operatori“), portugalské („operadores“) a rumunské („operatorii“) používají neutrálnější a obecnější pojem.

45 Avšak pojem „hospodářský subjekt“ nepředstavuje odlišnou podmínku, neboť kritérium relevantní pro použitelnost článku 12 směrnice 90/425 se týká činnosti, kterou hospodářský subjekt provozuje, tedy „obchodu uvnitř Společenství“.

46 Ohledně posledně uvedeného pojmu z čl. 2 bodu 3 směrnice 90/425 plyne, že jde o obchod mezi členskými státy ve smyslu čl. 28 odst. 1 SFEU. Podle uvedeného ustanovení, nacházejícího se v hlavě II týkající se volného pohybu zboží, celní unie pokrývá veškerý obchod zbožím.

47 Podle ustálené judikatury Soudního dvora se pojmem „zboží“ ve smyslu uvedeného ustanovení rozumí produkty, jejichž cenu lze vyjádřit v penězích a mohou být jako takové předmětem obchodních transakcí (rozsudek Komise v. Itálie, 7/68, EU:C:1968:51, s. 626). Tato definice zahrnuje zvířata (v tomto smyslu viz rozsudek Komise v. Belgie, C-100/08, EU:C:2009:537, bod 83). Jak uvedla generální advokátka v bodě 63 stanoviska, ustanovení SFEU týkající se volného pohybu zboží se v zásadě použije, ať již zboží překračuje státní hranice s cílem prodeje či dalšího prodeje nebo pro účely použití či osobní spotřeby, či je nepřekračuje (v tomto smyslu viz rozsudek Schumacher, 215/87, EU:C:1989:111, bod 22).

48 Proto není pro kvalifikaci jako „obchod uvnitř Společenství“ ve smyslu článku 12 směrnice 90/425 určující, zda má činnost uskutečňovaná hospodářským subjektem za cíl dosáhnout zisku.

49 Konečně podle bodů 2 až 4 odůvodnění tato směrnice směřuje v kontextu dotvoření vnitřního trhu k odstranění překážek rozvoje obchodu se zvířaty uvnitř Společenství zejména prostřednictvím omezení veterinárních kontrol v místě odeslání, což znamená harmonizaci zásadních požadavků týkajících se ochrany veřejného zdraví a zdraví zvířat.

50 Článek 12 směrnice 90/425, podle kterého jsou všechny subjekty, které se podílí na obchodu se zvířaty, kterých se směrnice týká, uvnitř Společenství, povinny se na žádost příslušného orgánu předem zaregistrovat v úředním registru a vést registr dodávek, je tedy třeba vykládat s ohledem na uvedený

cíl. Úřední registr hospodářských subjektů a registr dodávek umožňuje příslušným orgánům jak členského státu původu, tak členského státu určení, provádět pravidelné veterinární kontroly a namátkové veterinární kontroly nezbytné pro účely dosažní cílů uvedené směrnice.

51 V takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, kdy je větší počet opuštěných psů, jak Pfotenhilfe-Ungarn a Evropská komise uvedly na jednání před Soudním dvorem, obecně v horším zdravotním stavu než ostatní psi, předmětem hromadné přepravy z jednoho členského státu do jiného členského státu, by cíle sledovaného směrnicí 90/425, kterým je odstranění překážek rozvoje obchodu se zvířaty uvnitř Společenství a harmonizace pravidel týkajících se ochrany veřejného zdraví a zdraví zvířat, nebylo dosaženo, pokud by se na takovou situaci neuplatnil článek 12 uvedené směrnice.

52 Na druhou položenou otázku je tedy třeba odpovědět, že pojem „subjekt, který se podílí na obchodu uvnitř Společenství“ ve smyslu článku 12 směrnice 90/425, musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje i obecně prospěšný spolek, který přepravuje opuštěné psy z jednoho členského státu do jiného členského státu s cílem svěřit uvedené psy osobám, které se zavázaly o ně pečovat a zaplatily za to částku, která v zásadě pokrývá výdaje, které k tomu účelu uvedený spolek vynaložil.

K nákladům řízení

53 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) **Pojem „hospodářská činnost“ ve smyslu čl. 1 odst. 5 nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97 musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje takovou činnost, jako je činnost dotčená ve věci v původním řízení, spočívající v přepravě opuštěných psů z jednoho členského státu do jiného členského státu uskutečňovanou obecně prospěšným spolkem s cílem svěřit uvedené psy osobám, které se zavázaly o ně pečovat a zaplatily za to částku, která v zásadě pokrývá výdaje, které k tomu účelu uvedený spolek vynaložil.**

2) **Pojem „subjekt, který se podílí na obchodu uvnitř Společenství“ ve smyslu článku 12 směrnice Rady 90/425/EHS ze dne 26. června 1990 o veterinárních a zootechnických kontrolách v obchodu s některými živými zvířaty a produkty uvnitř Společenství s cílem dotvoření vnitřního trhu, ve znění směrnice Rady 92/60/EHS ze dne 30. června 1992, musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje i obecně prospěšný spolek, který přepravuje opuštěné psy z jednoho členského státu do jiného členského státu s cílem svěřit uvedené psy osobám, které se zavázaly o ně pečovat a zaplatily za to částku, která v zásadě pokrývá výdaje, které k tomu účelu uvedený spolek vynaložil.**

Podpisy.